

PROMET

KOPNENI PROMET

– KOPNENI PROMET ČINE:

- cestovni
- cjevovodni
- željeznički
- riječno-kanalski
- gradski

– Hrvatska je tranzitna zemlja

– **paneuropski koridori** koji prolaze Hrvatskom:

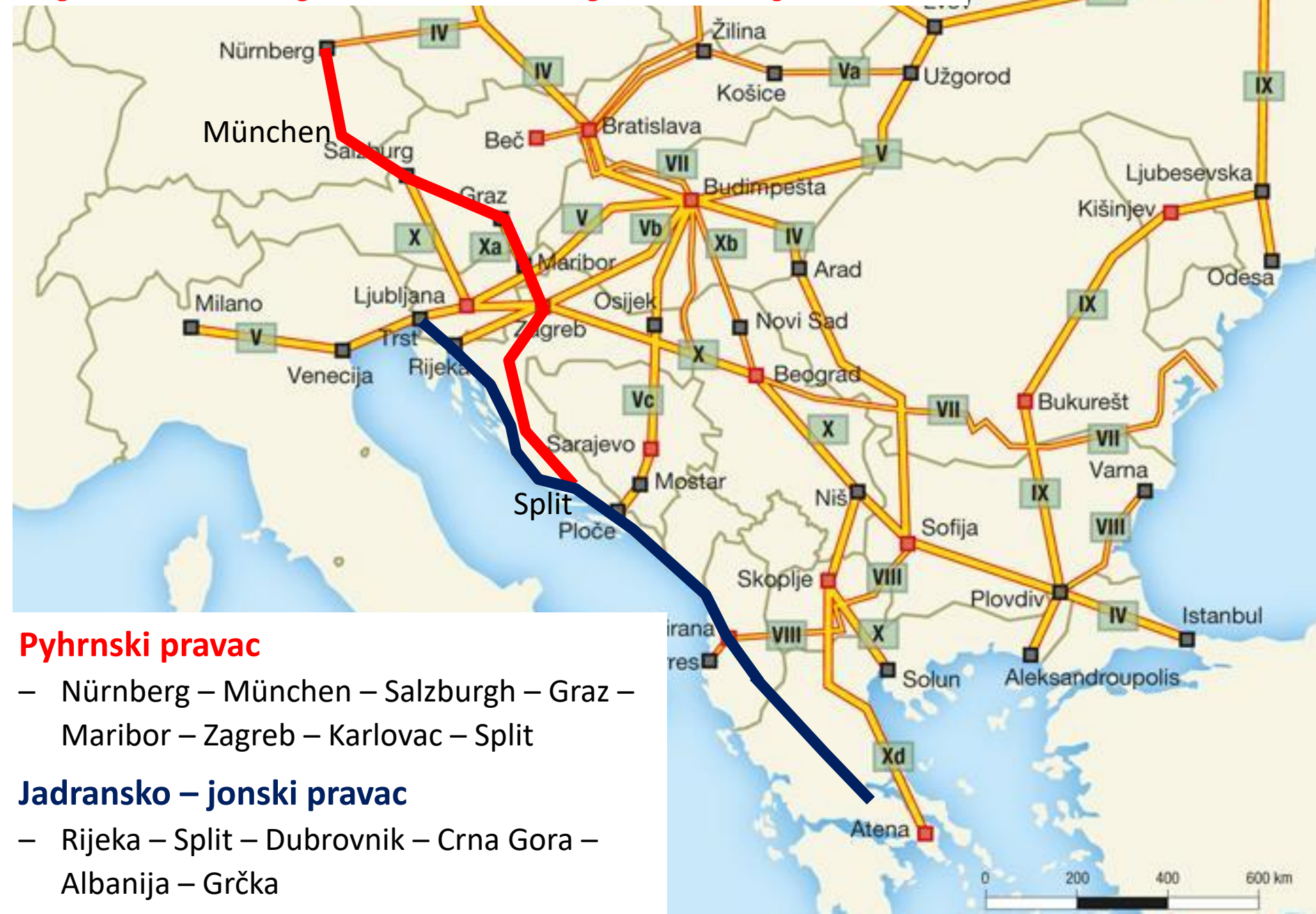
- **Paneuropski koridor 5** – povezuje zapadno Sredozemlje s Panonskom nizinom i istokom Srednje Europe
- **Paneuropski koridor 10** – povezuje Zapadnu i Srednju s Jugoistočnom Europom i Bliskim istokom

Paneuropski prometni pravci

- paneuropski koridori koji prolaze Hrvatskom:**
- X** (Salzburg – Zagreb – Sofija – Istanbul),
 - Vb** (Budimpešta – Zagreb – Rijeka)
 - Vc** (Budimpešta – Osijek – Sarajevo – Ploče)
 - VII** – rijeka Dunav (do Crnog mora)

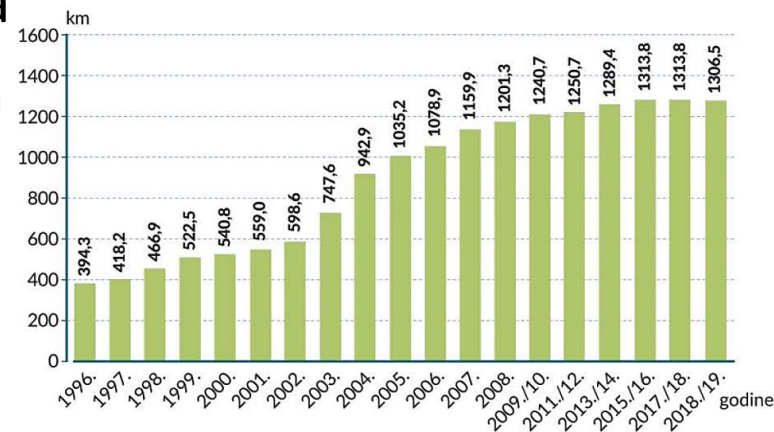
Pyhrnski i jadransko-jonski pravac

Cestovni promet

- najvažniji oblik kopnenog prometa – prijevoz putnika i robe
- prometna mreža zaostaje u odnosu na visokorazvijene europske zemlje
- nemogućnost samostalnog razvoja prometne mreže za vrijeme Jugoslavije
- ratne okolnost usporile razvoj prometnica
- potreba obnove magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta
- ukupna duljina autocesta oko **1 300 km**

Izgrađenost autocesta u Hrvatskoj od 1996. do 2019.

Izvor: <http://hac.hr/>

Željeznički promet

- željeznička mreža građena za vrijeme Austro-Ugarske
 - 1862. prva pruga – Zidani most – Zagreb – Sisak
- prijevoz **robe** (i putnika) – **2 722 km pruga** (samo 984 elektrificirano - 36%)
- željeznička mreža zaostaje za ostalim europskim zemljama
- najkvalitetnije sagrađen **posavski željeznički pravac**, slaba povezanost sa primorskim gradovima
- Zagreb uključen u **eurocity** željeznički promet – vlakom Mimara – Zagreb - München
- 2004. uvedeni nagibni vlakovi

Riječno – kanalski promet

- **isključivo za prijevoz robe** (robe čiji prijevoz može trajati dulje i koja se ne kvari)
- Hrvatska ima malo plovnih rijeka
 - **Sava** (od Siska do ušća u Dunav) – luke Sisak, Slavonski Brod i Županja
 - **Drava** (od Terezinog polja do ušća u Dunav) – luka Osijek
 - **Dunav** (cijelim tokom kroz Hrvatsku) – luka Vukovar
 - **Kupa** (duljina od 5 km od ušća u Savu kod Siska)
 - **Neretva** (plovna do Metkovića)
- za vrijeme rata riječni promet je stao, a **danās stagnira**
- zastarjela flota, neuredni plovni putovi, visoki troškovi poslovanja
- u planu je spajanje Save i Dunava (kanal Vukovar – Šamac)

Gradski promet

- organiziran u svim većim gradovima
- **autobusni** i **tramvajski promet** (Zagreb i Osijek)
- Zagreb: prigradska željeznica i uspinjača

Cjevovodni promet

- prijevoz nafte i plina – **naftovodi** i **plinovodi**
- **JANAF** – najvažniji naftovod – započinje od naftnog terminala u Omišlju zatim ide prema rafineriji u Sisku i dalje prema Mađarskoj i Srbiji
- mreža plinovoda razgranata na panonsko - peripanonskom prostoru
- ukupna duljina naftovoda – **610 km** (5,3 mil. tona nafte)
- ukupna duljina plinovoda – **2 410 km** (2,5 mil. tona plina)

JANAF

Mreža plinovoda

Pomorski promet

- najvažniji za prijevoz robe i razvoj gospodarstva
- luke: **Rijeka** (promet robe), **Split** (putnička), **Ploče**, **Zadar**, **Pula** (vojna luka), **Šibenik** i **Dubrovnik**
- luka **Rijeka** je **najveća hrvatska luka** (terminali):
 - **Omišaljski** – terminal JANAF i pristanište za tankere
 - **Bakar** – terminal za rasuti i tekući teret
 - **Raški** – terminal za stoku, drvni terminal
 - **Sušak** – kontejnerski terminal

Zračni promet

- **7 međunarodnih zračnih luka:** Zagreb, Split, Dubrovnik, Pula, Zadar, Rijeka i Osijek
- razvoj zračnog prometa posljednjih godina (*low coast* kompanije)
- važan za turizam

Veze i telekomunikacije

- obuhvaća **promet informacijama**
 - poštanske usluge
 - mobilna i fiksna telefonija
 - elektronička pošta i Internet
 - radijske i TV informacije
- RH ima oko 1 000 poštanskih ureda
- kvalitetna mreža optičkih kablova – **oko 80%** stanovništva ima Internet
- oko 6,5 mil. korisnika mobilne telefonije

